

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

[Uitspraak Commissie van Beroep](#)

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 64 d.d. 5 augustus 2009
(mr. B. Sluijters, voorzitter, mr. drs. M.L. Hendrikse en drs. A.I.M. Kool)

Samenvatting

Consument was, met name door zijn functie van directeur van zijn werkgever en gesprekspartner van Aangeslotene, voldoende ervan op de hoogte dat door de lagere rente het beoogde pensioen niet haalbaar zou zijn. De klacht zal daarom worden afgewezen.

I. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- de door partijen met de Ombudsman Verzekeringen en de Ombudsman Financiële Dienstverlening gevoerde correspondentie;
- de klacht van 23 april 2008 met bijlagen, waaronder het door Consument ingevulde en ondertekende vragenformulier;
- het antwoord van Aangeslotene van 10 november 2008 met bijlagen;
- de repliek van Consument van 10 december 2008;
- de dupliek van Aangeslotene van 29 januari 2009 met bijlage;
- de pleitnotitie van Consument, ingediend tijdens de nader te noemen zitting van 8 juni 2009.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

De Commissie heeft voorts vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.

De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op maandag 8 juni 2009.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1. Consument heeft als werknemer van een bedrijf bij een rechtsvoorganger van Aangeslotene met ingang van 1 januari 1986 een pensioenverzekering (een C-polis) afgesloten. Waar in het hierna volgende wordt gesproken van Aangeslotene wordt daaronder ook de rechtsvoorganger verstaan. In 1988 kreeg Consument een andere werkgever, waarna de verzekering gewijzigd is voortgezet. Op de pensioendatum 1 oktober 2005 is een kapitaal van € 294.106,22 tot uitkering gekomen. Een op 5 mei 2004 gedateerd pensioenoverzicht vermeldt als beoogde aanspraak, een levenslang oudedagspensioen vanaf de pensioendatum van € 23.188,- per jaar, en een levenslang partnerpensioen van € 16.232,- per jaar. Op 30 juni 2005 heeft Aangeslotene echter een offerte uitgebracht voor een oudedagspensioen van € 17.196,96 en een nabestaandenpensioen van € 12.037,87.

3 Geschil

3.1. Consument vordert: een eenmalige afkoopsom van het oudedagspensioen tot 1 januari 2009 ad € 10.000,-, een bedrag van € 200,- per maand voor het oudedagspensioen vanaf 1 januari 2009, een bedrag van € 150,- per maand voor het partnerpensioen en een bedrag van € 25.000,- voor immateriële schade. Ter zitting van 8 juni 2009 heeft hij de geclaimde afkoopsom geactualiseerd.

3.2. Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen. In zijn pensioenoverzichten heeft Aangeslotene jaarlijks, laatstelijk op 5 mei 2004, het op de pensioendatum aan te kopen oudedags- en nabestaandenpensioen schriftelijk bevestigd. De bedragen ervan stegen ieder jaar. Op 5 mei 2004 berichtte hij: 'De huidige rentestand voor aankoop van het pensioen op de pensioendatum ligt rond de 5%. Dit betekent dat de beoogde aanspraken op uw pensioendatum bij ongewijzigde uitgangspunten niet gerealiseerd kunnen worden en circa 8% lager zullen zijn'. Zijn offerte van 30 juni 2005 noemde echter aanzienlijk lagere pensioenbedragen. Daarna heeft Consument zijn pensioenvoorzieningen bij een andere verzekeraar moeten onderbrengen, tegen slechts iets hogere pensioenbedragen dan Aangeslotene had geoffreerd. Aangeslotene heeft hem dus de laatste jaren onjuist geïnformeerd en hem zo de mogelijkheid ontnomen zijn pensioen-voorzieningen tijdig op het gewenste niveau te brengen. Verder reageerde Aangeslotene niet inhoudelijk op de brieven van Consument. Consument houdt Aangeslotene aan diens opgave van 5 mei 2004. Bovendien heeft Consument bij navraag bij De Nederlandsche Bank en de Europese Centrale Bank vernomen dat de rente tussen medio 2003 en eind 2005 in de Eurozone niet is gewijzigd.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

3.3. Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd. Een op 6 november 1985 aan het bedrijf (Consument was daarvan toen directeur) uitgebrachte offerte vermeldt het op de pensioendatum benodigde kapitaal. Daarbij is uitgegaan van een rentestand van 6% op de pensioendatum. Een dergelijke rentestand was toen zeer realistisch. Het t-rendement bedroeg toen circa 7%. Indien de gehanteerde rentestand en de andere onderdelen van het tarief gelijk zouden zijn aan de veronderstelde tarieven kan met het doelvermogen het streefpensioen worden aangekocht. In de begin 1986 afgegeven polis en in de pensioenbrief komt tot uiting dat een en ander afhankelijk is van de op de pensioendatum geldende tarieven en rente.

De pensioenbrief uit 1988 van de nieuwe werkgever vermeldt met zoveel woorden dat het aan te kopen pensioen afhankelijk is van het dan tot uitkering komende kapitaal, de dan geldende tarieven van de verzekeraar en de dan geldende rentestand.

Nadat Aangeslotene had gesignaleerd dat de rentestand structureel lager lag dan de op de pensioendatum gehanteerde 6%, heeft hij op portefeuilleniveau actie ondernomen – voor wijziging van die rentestand is het akkoord van de werkgever nodig – door vanaf 2002 op de pensioenoverzichten met name te vermelden dat het tot uitkering komende kapitaal, de dan geldende rentestand en de tarieven van de verzekeraar bepalend zijn voor de hoogte van het aan te kopen pensioen. Vanaf 2004 heeft hij daaraan toegevoegd wat de actuele rentestand is en wat dat – bij ongewijzigde uitgangspunten – betekent voor de hoogte van het pensioen. Bij de opgave in 2004 heeft hij aangegeven dat de rentestand rond 5% ligt en dat dit – bij ongewijzigde uitgangspunten – tot een circa 8% lager pensioen zal leiden. Voor 2005 waren die cijfers zelfs 4% en 16%. Laatstgenoemde cijfers heeft Consument echter niet ontvangen omdat zijn salaris ongewijzigd was gebleven. Bovendien heeft Aangeslotene de werkgevers in gesprekken en ook schriftelijk geadviseerd de veronderstelde rente op de pensioendatum naar beneden bij te stellen. Ook bij de werkgever van Consument is dat gebeurd, maar deze heeft die rente niet bijgesteld. Consument moet als directeur van zijn werkgever en gesprekspartner van Aangeslotene hiervan op de hoogte zijn geweest. Consument wist dat bij een lage rekenrente het beoogde pensioen niet haalbaar zou zijn.

Consument was met de inhoud en de uitwerking van dit pensioenproduct op de hoogte. Hij wist dat op de pensioendatum voor het pensioenkapitaal een pensioen wordt aangekocht en dat de hoogte ervan afhankelijk was van de dan geldende tarieven. Op 5 mei 2004 bedroeg de rente niet de aangehouden 6%, maar 4,88%. Op de datum van de offerte bedroeg de rente nog maar 3,63%. De rentedaling verklaart waarom Aangeslotene aan Consument een lager pensioen heeft geoffreerd. Ook de in de pensioenopgave van 5 mei 2004 vermelde 8% lagere pensioenuitkering was slechts een indicatie die alleen bij ongewijzigde omstandigheden gold.

Hetgeen Consument van de Europese Centrale Bank heeft vernomen, heeft vermoedelijk betrekking op de ECB refirente. Bij pensioenen worden echter rentetarieven op langere termijn gehanteerd.

Aangeslotene heeft op de brieven van Consument wel inhoudelijk gereageerd.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

4. Zitting

Ter zitting hebben Consument en Aangeslotene hun standpunten nader toegelicht.

5. Beoordeling

5.1. In de in 1986 afgegeven polis en in de pensioenbrief van de werkgever uit 1988 komt tot uiting dat het pensioen dat kan worden gekocht voor het op de pensioendatum tot uitkering komende kapitaal afhankelijk is van de op de pensioendatum door de verzekeraar gehanteerde tarieven en (reken)rente. Voorts heeft Aangeslotene tijdens de duur van de C-polis van Consument een aantal malen in zijn jaaropgaven aangegeven dat het op de pensioendatum op basis van het dan tot uitkering komende kapitaal te verwachten oudedags- en nabestaandenpensioen gebaseerd was op een in 1986 overeengekomen, op de pensioendatum veronderstelde rentestand van 6%. Vanaf 2002 heeft hij op de pensioenoverzichten met name vermeld dat het tot uitkering komende kapitaal, de dan geldende rentestand en de tarieven van de verzekeraar bepalend zijn voor de hoogte van het aan te kopen pensioen. Vanaf 2004 heeft hij daaraan toegevoegd wat de actuele rentestand is en wat dat betekent voor de hoogte van het pensioen. Bij de opgave in 2004 heeft hij aangegeven dat de rentestand rond 5% ligt en dat dit – bij ongewijzigde uitgangspunten – tot een circa 8% lager pensioen zal leiden. Voor 2005 waren die cijfers 4% en 16%, maar die cijfers heeft Consument echter niet ontvangen omdat zijn salaris ongewijzigd was gebleven. Aangeslotene heeft aldus met ingang van 2004 de indicatieve opgaven van het te verwachten pensioen gebaseerd op een lagere rentestand. Bovendien heeft Aangeslotene de werkgever van Consument in gesprekken en ook schriftelijk geadviseerd de veronderstelde rente op de pensioendatum naar beneden bij te stellen, maar de werkgever heeft het advies niet opgevolgd.

5.2. Gelet op de voormelde omstandigheden heeft Aangeslotene terecht het standpunt ingenomen dat Consument, met name door zijn functie van directeur van zijn werkgever en gesprekspartner van Aangeslotene, voldoende ervan op de hoogte moet zijn geweest dat door de lagere rente het beoogde pensioen niet haalbaar zou zijn. De klacht zal daarom worden afgewezen.

6. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de klacht af.